

KRISTUS – ROZŠIŘUJÍCÍ INFORMACE

Ve starověku hebrejský pojem „mašijah“ (česky mesiáš, latinsky kristus) znamenal Bohem (JHWH - Jehovahu) pomazaný. Pomazání znamenalo uvedení do funkce.

„Potom kněz, pomazaný (mašijah, lat. Kristu), přinese trochu krve z toho býka do stanu setkání.“ (3 Mo 4:16)

„Nakonec vylil trochu oleje pomazání Áronovi na hlavu a pomazal ho, aby ho posvětil.“ (3 Mo 8:12)

„Nyní vzal kněz Cadok roh oleje ze stanu a Šalomouna pomazal; a začali troubit na roh a všechen lid začal říkat: "Ať žije král Šalomoun!" (1 Kr 1:39)

„Řekl tedy (David) svým mužům: "Z JHWH stanoviska je nemyslitelné, abych já, já učinil tu věc svému pánovi, Jehovahu pomazanému (Saulovi), že bych proti němu napřáhl ruku; vždyť je JHWH (Jehovův) pomazaný (mašijah, lat. kristus).“ (1 Sam 24:6)

Starí Hebrejci chápali pomazání jako akt uvádějící krále nebo kněze do jeho funkce. Taková osoba se nazývala mesiášem a později latinsky kristem.

Proto nechal Pilát napsat na kříž nápis Iesus Nazaretus **Rex** Iudaorum (zkráceně INRI). Druhá funkce pomazaného – velekněz - byla v té době v Judeji permanentně obsazena. Proto nechat se prohlásit v době římské okupace mesiášem (kristem), znamenalo prohlásit se králem a byl to vážný politický zločin. Za ten byl Ježíš nakonec i ukřižován.

V podobném postavení pomazaného (král, kněz Nejvyššího) byl i starověký Melkisedek

„A salemský **král** Melchizedek přinesl chléb a víno, a byl **knězem** Nejvyššího Boha.“ (1 Mo 14:18)

nebo i ten, jehož Bible nazývá později satanem.

„Jsi **pomazaný** cherubín, jenž **přikrývá**, a dosadil jsem tě. Byl jsi na svaté Boží hoře. Uprostřed ohnivých kamenů ses procházel.“ (Ez 28:14)

Pomazaný (mašijah, mesiáš, kristus) je v Písmech funkcí (úřadem) nejvyššího společenského postavení.

JEŽÍŠ Z NAZARETA

Dále se tato funkce stala jménem (přívlastkem) Ježíše z Nazareta. A o tuto postavu nám půjde především. Provedme nyní průřez celými Písmy a podívejme se, jaké informace o něm zde lze získat.

V hebrejských písmech jsou zvláštní statě, týkající se přímo Krista (tzv. protoevangelium)

„A ty, Betléme efratský, ačkoli jsi nejmenší mezi judskými rody, z tebe mi vzejde ten, jenž bude vládcem v Izraeli, **jehož původ je odpradávná**, ode dnů věčných.“ (Mich 5:1 EP)

Co si měl starověký čtenář pod takovýmto prohlášením proroka Micheáše představit? V době Ježíšově jistě povědomí existovalo:

„A přece, podívejte se, mluví veřejně a nic mu neříkají. Nepoznali snad předáci s jistotou, že je to Kristus? Naopak, víme, odkud je tento člověk; **ale až Kristus přijde, nikdo nebude vědět, odkud je.**“

(Jan 7:26, 27)

Takto se podle evangelií vyjádřili obyvatelé Jeruzaléma – prostí Židé. Vezmeme-li v úvahu citát z Micheáše, je zřejmé, že Židé chápali tento text (nebo jemu podobné¹) velmi přímočaře a logicky předpokládali, že tato osoba (zaslíbený Mesiáš) nebude mít běžný původ. Vznikla tradice, že jeho původ bude zcela neznámý.

Pak je už je velmi dobře rozumět stále stejným rozpakům Ježíšových krajanů, netrpělivě očekávajících Mesiášův příchod. V rozporu s jejich představou byl Ježíš jedním z jejich středu, člověk s běžnou minulostí a zázemím :

„Kde dostal ten člověk takovou moudrost a takové mocné skutky? Což to není tesařův syn? Nejmenuje se jeho matka Marie a jeho bratři Jakub a Josef a Šimon a Jidáš? A nejsou všechny jeho sestry u nás?“ (Mat 13:55)

PRADÁVNÝ PŮVOD

Pojem **věčný**, který se u Micheáše objevuje, v biblických časech neznamenal matematické nekonečno, ale šlo o odvozené slovo od slova **věk**.

Poznámka: Jde o hebrejský výraz *'olam* = věk, epocha. Jen pro zajímavost řecký ekvivalent je *aion* či *kosmos*, latinský *seculum*; moderní doba zcela odmítá metafyzické chápání světa a s takto dlouhými časovými periodami fakticky neoperuje.

---

¹ Židovská literatura se neomezuje jen na náš Starý zákon, je mnohem obsažnější

Čili tento Kristus (pomazaný vládce) podle Micheáše měl mít původ na počátku nebo dokonce před počátkem tehdejší epochy.

Poznámka: Pro hebrejská písmena (hebrejské myšlení) je zcela nemyslitelné, aby jakoukoliv osobu uplatňující se v lidském společenství situovala mimo naši planetu - do oblasti transcendentna (nebes) - jako tomu bylo v okolním antickém prostředí. Pojem nebesa a země v lidském dění (událostech, dějinách) jsou metaforami mocenského uspořádání. „*A vloží ti do úst svá slova a jistě tě přikryjí stínem své ruky, abych zasadil nebesa a položil základ země a řekl Sionu, ty jsi můj lid.*“ (Iz. 51:16) Znovu uvádíme text, jeden z mnoha tohoto typu, kvůli křesťanům, kteří s pojmem *nebesa (nebe)* budou mít problémy, protože jsou tradičně zvyklí jej mylně chápat jako transcendentní prostředí Boží přítomnosti, do něžž touží odejít - v duchu antického, nikoliv židovského myšlení. Nebeský původ Kristův jakožto součást božské osoby příp. vtělený cherub, jsou pozdější mystické synkreze.

V předchozích kapitolách jsme již vysvětlovali, že jde o osobu, která se v průběhu biblických dějin objevila nejprve jako *Henoch* a později jako *Melkisedek*. Dále jako *Skála* doprovázející Izrael při exodu z Egypta:

„... a všichni byli pokřtěni v Mojžíše prostřednictvím oblaku a moře; všichni pili též duchovní pokrm a všichni pili též duchovní nápoj. Pili totiž z duchovní skály, která je následovala, a ta skála znamenala *K r i s t a*.“ (1 Kor 10:4)

Abychom mohli vysvětlit k čemu v případě Ježíše z Nazareta konkrétně došlo, budeme muset opět nejprve vysvětlit některé základní pojmy.

TĚLO A KREV

Pojem „tělo a krev“ v novozákonní terminologii představuje tělesného člověka řízeného instinkty a emocemi, případně ještě chytrostí, – člověka živočišného a navíc člověka se zděděnou nedostatečností²:

„Ježíš mu odpověděl a řekl: *„Jsi šťastný, Šimone, synu Jonášův, protože ti [to] nezjevilo tělo a krev, ale můj Otec, který je v nebesích.*“ (Mat 16:17)

„*To však říkám, bratři, že tělo a krev nemohou zdědit Boží království, ani porušenost nezdědí neporušenost.*“ (1 Kor 15:50)

Protipólem je pak člověk osvícený, u něžž došlo k probuzení ducha a k zásadní proměně hodnotového systému:

„... aby spravedlivý požadavek Zákona byl splněn v nás, kteří chodíme nikoli ve shodě s tělem, ale ve shodě s duchem. Ti, kteří jsou ve shodě s tělem, zaměřují totiž svou mysl na věci těla, ale ti, [kteří jsou] ve shodě s duchem, na věci ducha.“ (Řím 8:4,5)

TĚLO TĚLESNÉ A TĚLO DUCHOVNÍ

V Písmech se dále ve spojitosti s člověkem hovoří o dvou druzích těl. Hovořili jsme už o tom, že na počátku člověka mělo podle Písem dojít ke změně lidských těl ve fyziologickém ohledu – pojetím ovoce došlo k doplnění jeho funkcí o zvířecí instinkty a některé funkce byly pravděpodobně omezeny.

Naopak pojetím ovoce Stromu života mělo dojít k povýšení funkce těla minimálně pro schopnost trvalého života.

Tato idea se v Písmech udržela, respektive se znovu objevila - nyní už v Písmech křesťanských. Novozákonní text se dokonce na původní plán ani odvolává – jakoby tuto informaci čerpal odjinud. Např. Pavel, který tuto problematiku vysvětluje ve svých listech, tuto spojitost nikde neuvádí – neargumentuje jí, jako by si ji ani neuvědomoval, ačkoliv z komplexního pohledu je očividná.

„Rozsívá se tělo tělesné, vstane tělo duchovní. (Jako) *Jest tělo tělesné³*, (tak) *jesti duchovní tělo*. *Takť i psáno jest: Učiněn jest první člověk Adam v duši živou: ale ten poslední Adam v ducha obživujícího. Však ne nejprve duchovní, ale tělesné, potom duchovní.*“ (1 Kor 15:46 KB)

„*Vždyť víme, že kdyby se měl rozplynout náš pozemský dům, tento stan, máme mít stavbu od Boha, dům ne udělaný rukama, věčný v nebesích. V tomto obytném domě totiž vskutku sténáme a vážně toužíme obléknout ten pro nás [určený] z nebe, takže nebudeme shledáni nahými, až si jej skutečně oblékneme. My, kteří jsme v tomto stanu, vskutku sténáme, protože jsme přetížení; nechceme jej totiž svléknout, ale [chceme] obléknout ten druhý, aby to, co je smrtelné, bylo pohlceno životem. Ten, kdo nás vytvořil právě k tomu, je Bůh, který nám dal závdavek toho, co má přijít, totiž ducha.*“ (2 Kor 5:1-5)

Celý tento text je poněkud metaforický, přesto v něm lze sledovanou ideu dobře rozeznat. Stávající tělesné tělo, které probuzeného duchovního člověka brzdí a které je navíc geneticky poškozené (*porušené, tělo a krev*) a způsobuje trápení, má být nahrazeno lepším (*duchovním, pocházejícím z nebe*, součástí projektu 3. nebes).

---

² Zde nejsou myšleny tělesné nebo zdravotní vady, ale rysy mentálního a morálního charakteru. Bible je označuje termínem *pokřivení, porušení* atd. Vždy se vědělo, že se dědí nejen fyzické rysy jedince, ale i duševní sklony - zručnost, nadání a mravní sklony.

³ Některé překlady velmi svévolně nahrazují pojem *tělesné tělo* pojmy *hmotné tělo* (PNS) nebo *přirozené tělo* (EP). Takovými zásahy znemožňují přesnou interpretaci této problematiky. Pojem „tělesné, tělesný“ nemá nic co do činění s fyzikální podstatou člověka, ale týká se kvalit duchovních. Duchovní kvalita totiž může být jak kladná, tak i záporná. Příp. nulová.

Toho lze dosáhnout buď vzkříšením nebo i - jak zde píše – „převlečením“. A to právě velmi připomíná proces přeměny jako v případě pojezení ovoce Stromu života:

„A JHWH Bůh dále řekl: "Hle, člověk se stal jako jeden z nás v poznání dobrého a špatného, a aby snad nyní nevztáhl ruku a skutečně nezal [ovoce] také ze stromu života a nejedl a nežil po neurčitý čas " (1Mo 3:22)

Všimněme si, že „(On) nás vytvořil právě k tomu“ – toto tělo tedy odpovídá původnímu plánu. Získání toto těla je ale přímo podmíněno existencí ducha, jenž se má v lidech probudit a k němuž byli lidé predisponováni (závdavek ducha). Tentýž princip vysvětluje i v 1. listu do Korintu. Zde jen místo *převlečení* používá termín *proměnění* nebo *oblečení* :

„A právě jako jsme nesli obraz toho udělaného z prachu, ponese také obraz toho nebeského. To však říkám, bratři, že tělo a krev nemohou zdědit Boží království, ani porušenost nezdedí neporušenost. Pohledte, říkám vám posvátné tajemství: všichni neusneme [ve smrti], ale všichni budeme přeměnění ve chvíli, v okamžiku, během poslední trubky. Zazní totiž trubka a mrtví budou vzbuzeni neporušitelní a my budeme přeměnění. Co je totiž porušitelné, musí obléci neporušenost, a co je smrtelné, musí obléci nesmrtelnost.“ (1. Kor 15:49-53)

GENEZE KRISTA

Písma se netají s tím, že Kristus prošel přirozeným lidským vývojem. I v jeho případě tedy platí stará moudrost tvrdící, že žádný učený z nebe nespádl.

„A opět: Chci v něho důvěřovat. A opět: Já a malé děti, které mi JHWH dal. Protože jsou tedy "malé děti" podílíky na krvi a těle, on (Kristus) se také podobně účastnil těchže věcí, aby svou smrtí přivedl vniveč toho, kdo má prostředek k působení smrti, totiž Dávla.“ (Žid 2:14)

Tento a dále i následující text nedvojznačně tvrdí že na počátku Kristus existoval v tělesné (živočišné) podobě:

„Ve dnech svého těla [Kristus] předkládal úpěnlivé prosby a také prosebné žádosti se silnými výkřiky a slzami Tomu, kdo byl schopen ho zachránit ze smrti, a pro svou zbožnou bázeň byl příznivě vyslyšen.“ (Žid 5:7, PNS)

Z tohoto textu se dozvídáme, že v době tělesné existence hrozila Kristu přirozená smrt, stejně jako všem ostatním lidem. V dopise Židům je jeho smrt pojata zcela automaticky – mimořádná je jeho záchrana. Zde zjevně nejde o evangelijní příběh – tam Kristus sice rovněž prosí o odejmutí kalicha hořké smrti, ale ukřižování je vykonáno. Je to příběh Melkisedeka. [Kristus] v překladu PNS je vsuvka jeho autorů. Ekumenický překlad trestuhodně vsouvá dokonce „Ježíš“. Podívejme se, jak zní tentýž text i s kontextem v Českém studijním překladu:

„Tak ani Kristus neoslavil sám sebe, když se stal veleknězem, neboť ho jím učinil ten, který mu řekl: Ty jsi můj Syn, já jsem tě dnes zplodil. Jak říká i na jiném místě: Ty jsi si kněz na věky podle řádu Melkisedekova. On ve dnech svého těla s hlasitým křikem a slzami obětoval modlitby a úpěnlivé prosby Tomu, který byl mocen ho zachránit ze smrti, a byl vyslyšen pro svou zbožnost (zbožnou úzkost). Ačkoliv byl Syn, naučil se poslušnosti tím, co vytrpěl. I dosáhl dokonalosti a stal se všem, kdo ho poslouchají původcem věčné záchrany.“ (Žid 5:5-9)

Podobné znění (a to ještě důrazněji) podporuje i Kralický překlad. Některé překlady se tuto stať pro, zdánlivou teologickou nesmyslnost, snaží retušovat.

Tento Melkisedek (rovněž pomazaný [kristus] – král a kněz Nejvyššího) tedy dostal dar trvalého života, jak dopis Židům uvádí dokonce třikrát:

- „A je ještě daleko jasnější, že povstává jiný kněz podobný Melkisedekovi jenž se jím nestal podle zákona přikázání, který závisí na těle (dynastie Levi), ale podle moci nezničitelného (neporušitelného) života.“ (Žid 7:16)
- „... (Melkisedek) nemá ani počátek dnů ani konec života, ale byl učiněn podobným Božímu Synovi, zůstává knězem natrvalo.“ (Žid 7:3)
- „A v jednom případě ti, kteří přijímají desátky, jsou umírající lidé, ale v druhém případě je to někdo, o němž se svědčí, že žije.“ (Žid 7:8)

Ačkoliv se pisatel knihy Židů vyhýbá napsat otevřeně, že Kristus (Ježíš Nazaretský) je vzkříšený Melkisedek, z logiky jeho popisu je to velmi zjevné – zvláště ze společného atributu trvalého života.

Známemu Ježíšovu výroku: „Já jsem vzkříšení a život“ lze pak ve světle tohoto zjištění rozumět velice přímočaře.

BERÁNEK BOŽÍ

Máme zde tedy osobu, která se objevila a byla vybrána před založením světa. Založením světa zde není myšleno stvoření, ale obnovení a znovuzaložení po světové potopě Noemem:

„...nebyli jste osvobozeni porušitelnými věcmi, stříbrem či zlatem, ale bylo to drahocennou krví jako bezvadného a neposvrtného beránka, totiž Kristovou. Byl ovšem předem známý před založením světa (kosmos – svět, věk, éra), ale byl učiněn zjevným na konci časů kvůli vám... „ (1 Pe 1:18-20)

Pisatel Janova evangelia dokonce říká, že svět⁴ skrze něj povstal. Důvodem je to, že bez jeho objevení by celé lidstvo bylo smeteno globální katastrofou a vyhlazeno jako neperspektivní.

„Povstal člověk, který byl vyslán jako Boží představitel: Jeho jméno bylo Jan. Ten přišel na svědectví, aby vydával svědectví o světle, aby lidé všeho druhu skrze něj uvěřili. Nebyl tím světlem, ale měl vydávat svědectví o tom světle. Právě světlo, které svítí lidem všeho druhu, mělo přijít na svět. Byl ve světě a svět začal existovat skrze něj, ale svět ho neznal. Přišel do svého vlastního domova, ale jeho vlastní lid ho nepřijal. Ale všem těm, kteří ho přece přijali, dal autoritu stát se Božími dětmi, protože projevovali víru v jeho jméno;“ (Jan 1:6-12)

Jde tedy o osobu, která zatím jako jediná z lidstva dosáhla

- **schváleného postavení před Bohem**

„Vírou byl Enoch přenesen, aby neviděl smrt, a nikde nebyl k nalezení, protože ho Bůh přenesl, neboť předtím, než byl přenesen, měl svědectví, že se líbí Bohu.“ (Žid 11:5) Přenesením rozumíme přenesení přes potopu do obnoveného světa (Melkisedek)

- **postupně získala právo na trvalý život**

„Je (Melkisedek) bez otce, bez matky, bez rodokmenu, nemá počátek dnů ani konec života; ...“ (Žid 7:3, Český studijní překlad)

„Vždyť právě jako má Otec život sám v sobě, tak dal i Synovi, aby měl život sám v sobě.“ (Jan 5:26)

- **získala naději a později vzkříšením přímo postavení Božího syna**

„... a tím je (Melkisedek) připodobněn Synu Božímu a zůstává knězem navždy.“

(Žid 7:3, Český studijní překlad)

„Pohleďme, byl také hlas z nebes, který řekl: "To je můj Syn, milovaný, jehož jsem schválil. (Já jsem tě dnes zplodil)" (Matouš 3:17)

- **prošla fyziologickou přeměnou těla z těla tělesného na tělo duchovní**

„Co se narodilo z těla je tělo, a co se narodilo z ducha je duch. Nediv se, že jsem ti pověděl musíte se znovu narodit“ (Jan 3:6)

„Pokud jde o nás, naše občanství existuje v nebesích, odkud také dychtivě očekáváme zachránce, Pána Ježíše Krista, jenž přetvoří naše pokořené tělo, aby se přizpůsobilo jeho slavnému tělu, podle působení moci, kterou má, totiž aby si podřídil všechno. (Fil 3:20,21)

- **dostala od Boha (elohim, Bohové) jeho vlastní jméno JHWH a tím i jeho moc.**

„Svatý Otče, bdi nad nimi kvůli svému vlastnímu jménu, které jsi mi dal, aby byli jedno, právě jako jsme my.“ (Jan 17:11)

„A Ježíš přistoupil, mluvil k nim a řekl: "Byla mi dána všechna autorita v nebi a na zemi ..."

(Matouš 28:18)

„Hlas volajícího: "Připravte na poušti cestu Hospodinu (JHWH)! Vyrovnajte na pustině silnici pro našeho Boha! Každé údolí ať je vyvýšeno, každá hora a pahorek sníženy. Pahorkatina ať v rovinu se změni a horské hřebety v pláň. I zjeví se Hospodinova (JHWH) sláva a všechno tvorstvo společně spatří, že promluvila Hospodinova ústa." (Iz 40:3-5 EP)

Jde o stať, kterou částečně citoval a na niž se odvolával Jan Křtitel, oznamující příchod Krista. Nebo jinde:

„O Synovi však: „Tvůj trůn, Bože, je na věky věků a žezlo práva je žezlem tvého království. Miluješ spravedlnost a nenávidíš nepravost, proto pomazal tě, Bože, Bůh tvůj olejem radosti nad všechny tvé druhy. A dále: „Ty, Pane, jsi na počátku založil zemi, i nebesa jsou dílem tvých rukou. Ona pominou, ty však zůstáváš; nebesa zvetšejí jako oděv, svineš je jako plášť a jako šat se změni, ty však jsi stále týž a tvá léta nikdy neustanou.“ (Žid 1:8-12 EP)

Pisatel knihy Židům uvádí citáty ze Starého zákona (Žalmy), kde Syn rovněž nese atributy božstva JHWH.

VÝVOJ BOŽÍHO DUCHA V ČLOVĚKU V BIBLICKÉ HISTORII

V jedné z úvodních kapitol jsme uváděli základní předpoklad, díky němuž lze Bibli chápat velmi realisticky, ale který především umožnil nově interpretovat některé základní biblické pojmy a události zcela logickým způsobem. Je to předpoklad, že člověk byl stvořen v primitivním stavu bez existence jakýchkoliv duchovních vlastností, v průběhu dějin se jim teprve učil a dědičně je předával svým potomkům.

⁴ Rozumíme současný svět

Staří latiníci měli pro tento stav slovní vyjádření – tabula raza, ačkoliv jej uplatňovali poněkud odlišně⁵. Přesto, jak Písma naznačují, byl člověk, jako nové stvoření, obdařen čímsi navíc. Pracovně jsme to nazvali predispozicí – jakousi schopností rychleji postřehnout a učit se užitečným (dobrým, pozitivním) duchovním vlastnostem.

„Či myslíte, že nadarmo je psáno: „*Bůh žárlivě touží po duchu, kterého do nás vložil“? (Jak 4:5 EP)*

Poznámka: Jde o těžko přeložitelný text. Český studijní překlad uvádí v poznámce verzi znění Ekumenického překladu jako druhou variantu. Celkový kontext tuto variantu potvrzuje. Ostatní překlady uvádí poněkud nesrozumitelné znění.

O něčem velmi podobném ale hovoří i následující texty:

„*Vy však nejste živi ze své síly, ale z moci Ducha, jestliže ve vás Boží Duch přebývá.*“ (Řím 8:9 EP)

„*Jestliže ve vás přebývá Duch toho, který Ježíše vzkřísil z mrtvých, pak ten, kdo vzkřísil z mrtvých Krista Ježíše, obživí i vaše smrtelná těla Duchem, který ve vás přebývá.*“ (Řím 8:11 EP)

„*Tak Boží Duch dosvědčuje našemu duchu, že jsme Boží děti.*“ (Řím 8:16 EP)

„*Nevíte, že jste Boží chrám a že Duch Boží ve vás přebývá?*“ (1. Kor 3:16 EP)

„*Jsou rozdílná obdarování, ale tentýž Duch...*“ (1. Kor 12:4 EP)

„*Touhy lidské přirozenosti směřují proti Duchu Božímu, a Boží Duch proti nim. Jde tu o naprostý protiklad, takže děláte to, co dělat nechcete.*“ (Galatským 5:17 EP)

„*On nám také vyprávěl o lásce, kterou ve vás působí Boží Duch.*“ (Kol 1:8 EP)

Poznámka: V těchto textech opět mohou trochu mást velká písmena v pojmech Duch a Duch Boží. To je ovšem dodatečná tradiční gramatická úprava. Tradice chápe Ducha Božího jako transcendentní boží osobu nebo sílu přicházející na člověka shůry. V textech je ale jasně řečeno, že tento duch byl do člověka vložen, že v něm přebývá, že byl vložen s jistým až žárlivým očekáváním – jestli se skutečně projeví. To nevypadá na jednorázové tzv. „vylití ducha“ o letnicích, které připomíná spíše jakési mystické vytržení, které zažívali i starozákonní poroci. Jsou popsány i případy v moderní historii, kdy člověk procitne z klinické smrti a plynně hovoří cizím jazykem, a dokonce v nějakém krajovém dialektu. Takováto vytržení způsobí neobvyklé schopnosti, nikolivěk tolik sledovanou duchovní kvalitu. Ta je způsobena dlouhodobým procesem učení a získanými prožitými zkušenostmi.

POČÁTEČNÍ OBDOBÍ TEMNA

Tento *duch* se na počátku nerozvinul, ale naopak byl vlivem neuspokojivého směru duchovního vývoje v lidech prakticky potlačen:

„*Hospodin (JHWH) však řekl: „Můj duch se nebude člověkem věčně zanepřazdňovat. Vždyť je jen tělo. At' je jeho dnů sto dvacet let.“ I. (Mojišiova 6:3 EP)*

„*JHWH tedy viděl, že špatnost člověka na zemi je hojná a že ¹každý sklon myšlenek jeho srdce je ²po celou dobu ³jenom špatný. A JHWH pocítil lítost, že udělal na zemi lidi, a v srdci ho zabořilo.*“ (1. Mo 6:5-6 PNS)

Pak se ovšem objevuje kdosi, kdo zcela mění situaci:

„*A byl jeden, který [to] nedělal, jelikož měl, co zbývalo z ducha. A co ten hledal? Boží semeno. A budete se střežit, pokud jde o vašeho ducha, a kěž nikdo nejedná zrádně s manželkou svého mládí.*“ (Mal 2:15 PNS)

Jde opět o těžko přeložitelný text. Český ekumenický překlad ve svém revidovaném vydání toto znění plně podporuje. Rovněž slovenský evangelický překlad⁶. Toto znění koresponduje s námi sledovaným problémem. A toto znění textu také pozoruhodně doplňuje následující text Žalmu:

„*JHWH, ten shlédl z nebe na lidské syny, aby viděl, zda existuje někdo, kdo má pochopení, kdo hledá JHWH. Všichni odbočili, [všichni] jsou stejně zkažení; není žádný, kdo činí dobro, ani jediný. Nezískal poznání žádný z těch, kteří konají to, co ubližuje, když pojídají můj lid, jako snědli chléb? Dokonce ani nevzývali JHWH. Tam byli naplnění velkým děsem, neboť JHWH je v generaci (v rodině KB) spravedlivého.“ (Žalm 14:2-5)*

Zatímco Noe a Abraham měli Boží přízeň díky své víře, byl tu někdo a dokonce před nimi, kdo měl Boží přízeň nejen díky víře, ale i díky svému charakteru a byl proto Bohem „přenesen“:

„*Vírou byl Enoch přenesen, aby neviděl smrt, a nikde nebyl k nalezení, protože ho Bůh přenesl, neboť předtím, než byl přenesen, měl svědectví, že se líbí Bohu.*“ (Žid 11:5)

ZROD KRISTA

Dále tu se v textech objevuje někdo, kdo vystupuje až do nebe a je zván synem Stvořitele:

---

⁵ Filozofové, kteří zavedli tento pojem se mylně domnívali, že každý člověk se rodí jako tabula raza a formuje jej výhradně výchova. Zkušenost i genetika ale ukazují, že dědičné jsou nejen fyzické, ale i duševní (duchovní) vlohy.

⁶ „*A nejeden to spravil, hoci mal ešte trochu ducha. A čo ten vyhl'adáva? Potomstvo od Boha*“ (Biblia, vydala slovenská evangelická cirkev A.V. v ČSSR. © Transcius, Liptovský Mikuláš 1978)

Kdo vystoupil do nebe, aby mohl sestoupit? Kdo nabral vítr do dlaní obou rukou? Kdo zahalil vody do přehozu? Kdo způsobil, že se zvedly všechny konce země? Jaké je jeho jméno a jaké [je] jméno jeho syna, víš-li to snad? (Příslví 30:4)

Tento text později glosuje Ježíš Nazaretský:

„Žádný člověk nadto nevystoupil do nebe, jen ten, který sestoupil z nebe, Syn člověka.“ (Jan 3:13)

NÁVRAT SYNA ČLOVĚKA

Kapitola je nedokončená ...